

En moviment | Actualitzat el 12/09/2024 a les 08:05

Les entitats de la Cimera Social de l'Aigua, contra la nova dessalinitzadora de l'Empordà

Les més de 30 organitzacions socials i ecologistes de la Cimera exigeixen mesures de reducció de l'aigua i no pas més infraestructures per augmentar-ne el consum | Recorden que un de quatre municipis presumptament beneficiaris de la nova dessalinitzadora de l'Empordà fa més d'un any que incompleixen les dotacions màximes establertes

La consellera de Territori, Sílvia Paneque, al mig de la imatge, durant una visita a la dessalinitzadora del Llobregat, el 29 d'agost | Generalitat de Catalunya

La Cimera Social de l'Aigua, en la qual estan representades més de 30 organitzacions socials i ecologistes de Catalunya, ha fet públic el seu posicionament crític amb la nova dessalinitzadora de l'Empordà que el nou govern de la Generalitat ha anunciat que construirà. Celebren, en canvi, que l'aigua sigui una de les màximes prioritats del Govern, però no s'estan de sorprendre's negativament davant l'anunci dels nous acords que, diuen, s'han pres sense seguir els procediments de participació i avaluació establerts.

Les entitats socials i ecologistes se sumen a les veus del món acadèmic que alerten dels impactes de la dessalinització. En la seva opinió, hauria de ser l'última de les infraestructures hídriques a construir, ja que encareix per 15 el preu de l'aigua i emet una quantitat de gasos d'efecte hivernacle molt superior a la resta de sistemes de potabilització.

En referència al preu de l'aigua, mostren la seva preocupació davant del possible impacte que pot tenir la nova dessalinitzadora sobre l'asequibilitat del dret humà a l'aigua i al sanejament. De fet, recorden, des de gener de 2024 la tarifa de l'aigua d'Aigües Ter Llobregat (ATL) ha pujat un 33,7% pel fet d'operar a màxim rendiment les dessalinitzadores ja construïdes. Aquest increment s'ha repercutit amb pujades de les tarifes de l'aigua dels diferents municipis que compren aigua a ATL.

Exigeixen més polítiques d'estalvi i gestió de la demanda

«La resposta a l'escassetat hídrica i a la crisi climàtica no pot ser una política d'oferta infinita d'aigua amb la construcció de noves infraestructures que comprometen encara més el futur del país», diuen des de la Cimera Social de l'Aigua en un comunicat. «El rumb del nou Govern sembla voler aportar més aigua al sistema per seguir consumint sense mesura, i som crítics al creixement diferenciat de la indústria turística a la Costa Brava i els seus interessos darrere les noves infraestructures», afegeixen.

Consideren que l'estratègia del Govern de pretendre «desconnectar-se de la pluja» és «una resposta irracional i completament antropocèntrica, que menysté la necessitat d'aigua dels ecosistemes, el camp i es focalitza en garantir l'aigua per a les activitats econòmiques». Diuen que les polítiques de gestió i reducció de la demanda d'aigua són cabdals i, en canvi, encara no són presents als plans de l'administració. Creuen que cal avaluar quanta aigua es pot donar a cada territori amb l'aigua de la qual es disposa ara mateix i establir una prioritització d'usos i un reforç puntual d'infraestructura, si fos necessari en temps d'escassetat.

Representants de la Cimera Social de l'Aigua presentant les 10 propostes sobre aigua a la futura consellera Sílvia Paneque, acompanyada de la diputada Andrea Zapata

Segons la Cimera Social, és difícil avaluar quanta aigua necessita l'Empordà perquè les dades de consum dels sectors no són públiques. No obstant això, afegeixen, si s'avaluen les dades de consum dels municipis durant l'aplicació del Pla Especial de Sequera, s'observa que un de cada quatre municipis que s'abasteixen de l'aqüífer Fluvià-Muga i de l'embassament de Darnius-Boadella fa més d'un any incompleixen les dotacions màximes establertes.

Per això, exigeixen un nou model de gestió de l'aigua que es basi a analitzar i reduir la demanda, prioritzant els usos de l'aigua per afrontar les sequeres futures. Insisteixen en l'aplicació de les 10 mesures del decàleg per fer front a l'escassetat hídrica a Catalunya, que van presentar als partits el passat mes de juliol i a la mateixa consellera. A més, volen ser considerats com a actors socials per participar en l'elaboració de la futura Llei de transició hídrica anunciada.

Demanen més participació de les entitats i la ciutadania en les planificació hidrològica

En opinió de les entitats que formen part de la Cimera Social de l'Aigua, el nou full de ruta comporta canvis significatius sobre la planificació hidrològica vigent. Per aquest motiu, demanen que es posin en marxa durant aquest curs els consells de conca per permetre la participació dels agents socials i econòmics del territori en l'elaboració del Pla de Gestió del Districte de Conca Fluvial de Catalunya 2028-2033, tal com estableix la Directiva Marc de l'Aigua.

És essencial, diuen, seguir els processos establerts, com la planificació hidrològica, ja que obliga l'administració a posar en marxa espais de participació i a fer avaluacions d'impacte ambiental i d'idoneïtat de les mesures proposades. «Caldrà vigilar que prevalgui el rigor científic i tècnic en l'elaboració del nou pla», sentencien.

Finalment, reclamen que es posi a disposició pública l'estudi d'impacte ambiental, que s'hauria d'haver elaborat prèviament a aquest acord, i quines repercussions tindrà en el cost de l'aigua pel consumidor, així com la previsió de consums energètics i l'origen d'aquesta energia.

La consellera Paneque durant la visita a la dessalinitzadora del Llobregat, el 29 d'agost passat Foto: Generalitat de Catalunya

El nou govern justifica les dessalinitzadores per no dependre de la pluja

Per la seva part, Sílvia Paneque, consellera de Territori i Transició Ecològica del nou Govern, ha declarat que «les dessalinitzadores han estat claus per no haver d'assumir restriccions d'aigua pitjors de les que hem hagut de viure». La consellera va afegir que, la vista dels informes tècnics, són infraestructures «absolutament necessàries en un context de pèrdua de pluviometria estructural, no puntual, causat pel canvi climàtic».

«No es tracta només de construir noves infraestructures del cicle de l'aigua sinó d'un canvi de model, passant d'un de lineal a un de circular», va remarcar la consellera. «Les dessalinitzadores són infraestructures fonamentals per aquest canvi de model de gestió de l'aigua a un de més sostenible en un context de canvi climàtic, per desconnectar el cicle de gestió de la pluviometria», va insistir.

Paneque va fer aquestes declaracions durant una visita a la dessalinitzadora del Llobregat, la més gran d'Europa d'abastament urbà, situada en el terme del Prat de Llobregat. També hi va donar xifres: entre 2022 i 2024, les dues dessalinitzadores catalanes han produït prop de 190 hm³. D'aquests, prop de 146 hm³ s'han produït a la dessalinitzadora del Llobregat i 43 a la de la Tordera. «Les dessalinitzadores catalanes han produït l'aigua que hi cap en dos embassaments», va detallar Paneque, en concret la suma dels embassaments de la Baells i la Llosa del Cavall.